

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Кафедра міжнародних відносин та журналістики

Спеціальність: 061 «Журналістика»

**КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА
на тему:**

«Традиційна та інтернет-журналістика: компаративний аналіз»

студентка, групи

Коваль Анастасія Сергіївна
ЖУР-20 зн

Науковий керівник:

Професор, кандидат
Філологічних наук,
Доцент Момот Неля Миколаївна

Попередній захист:

(Висновок: «До захисту в Екзаменаційній комісії»)

Завідувач кафедри

(Підпис)

(Прізвище,
ініціали)

(Дата)

Київ — 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ	
1.1 Історія розвитку традиційної журналістики	
1.2 Історія розвитку Інтернет-журналістики	
1.3 Основні характеристики та відмінності між традиційною та Інтернет-журналістикою	
РОЗДІЛ 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ	
2.1 Якість контенту: аналіз змісту, стилістики та мови.....	
2.2 Взаємодія з аудиторією: засоби комунікації та вплив на читачів	
2.3 Технологічні аспекти: інструменти редагування та публікації	
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ТРАДИЦІЙНОЇ ТА ІНТЕРНЕТ-ЖУРНАЛІСТИКИ НА СУСПІЛЬСТВО	
3.1 Вплив на формування громадської думки	
3.2 Роль журналістики в демократичному суспільстві.....	
3.3 Майбутнє традиційної та Інтернет-журналістики в епоху цифрових технологій.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає у глибокій трансформації, якої зазнала сфера журналістики з появою цифрових технологій. Цей перехід не лише змінив спосіб виробництва, поширення та споживання новин, але й мав значні наслідки для доступу суспільства до інформації, формування громадської думки та функціонування демократії.

По-перше, розуміння еволюції від традиційної до інтернет-журналістики має вирішальне значення в епоху, коли інформації багато, але її достовірність часто ставиться під сумнів. Цифровий ландшафт демократизував створення контенту, дозволивши не лише журналістам, але й громадськості зробити свій внесок у новинний цикл. Цей зсув піднімає важливі питання про журналістські стандарти, етику та перевірку інформації, що робить порівняльний аналіз між двома формами журналістики надзвичайно актуальним.

По-друге, взаємодія між журналістами та їхньою аудиторією трансформувалася завдяки Інтернету. Традиційна журналістика, як правило, передбачає односторонній комунікаційний потік, з обмеженою прямою взаємодією між виробниками та споживачами новин. На противагу цьому, інтернет-журналістика пропонує інтерактивні платформи, соціальні мережі та розділи для коментарів, що дозволяють миттєво отримувати зворотній зв'язок, обговорювати і навіть створювати користувацький контент. Аналіз цих змін є життєво важливим для розуміння сучасного медіа-середовища та його впливу на суспільний дискурс.

По-третє, технологічний прогрес, який сприяв розвитку інтернет-журналістики, також створює нові виклики та можливості. Від простоти публікації контенту онлайн до використання алгоритмів та аналізу даних для формування стрічок новин - технологічні основи інтернет-журналістики мають глибокі наслідки для поширення та споживання новин. Вивчення цих аспектів може пролити світло на майбутню траєкторію розвитку журналістики як

професії та соціального інституту.

В демократичному суспільстві журналістика відіграє ключову роль в інформуванні громадян, притягненні влади до відповідальності та сприянні публічним дебатам. Перехід до інтернет-журналістики одночасно поставив під сумнів і розширив цю роль, що вимагає критичного аналізу того, як традиційна та інтернет-журналістика спільно впливають на демократію та громадську думку.

Мета дослідження - провести комплексний порівняльний аналіз традиційної та інтернет-журналістики, зосередившись на розумінні їхнього впливу на новинний ландшафт, суспільний дискурс і демократичні процеси.

Завдання дипломної роботи:

1. простежити розвиток традиційної та інтернет-журналістики на історичному тлі, що проливає світло на їхні витоки, еволюцію та ключові моменти, які сформували їхні сучасні форми;
2. оцінити якість контенту традиційної та інтернет-журналістики, проаналізувавши їхній зміст, стиль і мову, і таким чином виявити відмінності в подачі матеріалу, методах оповіді та журналістських стандартах;
3. дослідити засоби комунікації між журналістами та їхньою аудиторією в традиційній та інтернет-журналістиці, зосередившись на тому, як ця взаємодія впливає на залучення читачів, механізми зворотного зв'язку та культуру споживання новин за участі громадськості;
4. дослідити технологічні інструменти та платформи, що використовуються в традиційній та інтернет-журналістиці, зрозуміти, як ці інструменти сприяють або перешкоджають процесу виробництва новин, поширенню контенту та охопленню аудиторії;
5. критично проаналізувати етичні виклики та дилеми, з якими стикається традиційна та інтернет-журналістика, дослідити питання, пов'язані з достовірністю, дезінформацією, упередженістю та етичними обов'язками журналістів у цифрову епоху;

6. оцінити вплив традиційної та інтернет-журналістики на формування громадської думки, роль журналістики в демократії та потенційні майбутні напрямки журналістики у світлі постійного технологічного прогресу.

Об'єкт дослідження - сфера журналістики з акцентом на традиційні (газети, радіо, телебачення) та інтернет-форми (веб-сайти, соціальні мережі).

Предмет дослідження - відмінності та вплив традиційної та інтернет-журналістики, включаючи якість контенту, взаємодію з аудиторією, технології та етику.

Наукові методи дослідження: огляд літератури, контент-аналіз, тематичні дослідження, порівняльний аналіз.

Наукова новизна отриманих результатів порівняльного аналізу традиційної та інтернет-журналістики полягає у комплексному дослідженні того, як ці дві форми журналістики орієнтуються в складнощах цифрової епохи. Це дослідження пропонує свіжий погляд на динаміку розвитку відносин між новинними медіа та їхньою аудиторією, зокрема висвітлюючи те, як інтернет-журналістика змінила взаємодію громадськості з новинами. Ретельно аналізуючи якість контенту, взаємодію з аудиторією, технологічні впливи та етичні міркування як традиційної, так і інтернет-журналістики, дослідження розкриває нюанси розуміння їхньої ролі у формуванні громадської думки та демократії. Це дослідження робить внесок в академічний дискурс, детально досліджуючи симбіоз журналістики та технологій, а також етичні парадигми, що виникають у цифровому новинному середовищі.

Практичне значення отриманих результатів виходить за межі академічних кіл, пропонуючи цінні висновки для журналістів, медіаорганізацій, політиків і широкої громадськості. Для медіа-професіоналів результати дослідження є дорожньою картою для навігації в умовах викликів і можливостей, які створюють цифрові технології, підкреслюючи важливість етичних стандартів та залучення аудиторії для підтримки журналістської доброчесності. Медіа-організації можуть використовувати ці висновки для вдосконалення своїх контент-стратегій, покращення взаємодії з користувачами та впровадження

інноваційних технологічних рішень, які відповідають сучасним моделям споживання новин. Політики також можуть використати результати дослідження для розробки нормативно-правових актів, які підтримують свободу ЗМІ, забезпечують етичну журналістську практику та сприяють розвитку здорової інформаційної екосистеми. Крім того, широка громадськість виграє від глибшого розуміння медіа-ландшафту, що дає змогу людям критично оцінювати джерела новин і ставати більш розбірливими споживачами інформації. У підсумку, дослідження пропонує практичні рекомендації щодо підвищення якості, надійності та впливу журналістики в цифрову епоху, що сприятиме формуванню більш поінформованого та активного суспільства.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи 83 сторінки, 71 найменування у списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Порівняльний аналіз, проведений у цій роботі, розкриває складну динаміку між традиційною та інтернет-журналістикою, надаючи цінну інформацію про їхню еволюцію, характеристики та вплив на суспільство. Завдяки ретельному вивченню історичного розвитку, якості контенту, взаємодії з аудиторією, технологічних аспектів, етичних міркувань та впливу на суспільство можна зробити кілька важливих висновків.

Відповідно до мети та завдань, окреслених у цьому дослідженні, ми можемо зробити наступні висновки:

1. Історичний аналіз, проведений у цьому дослідженні, висвітлює еволюційні траєкторії традиційної та інтернет-журналістики. Традиційна журналістика, коріння якої глибоко вкорінене в історії, розвивалася поступово протягом століть, формуючись під впливом технологічного прогресу, суспільних змін та змін у медіа-ландшафтах. З іншого боку, інтернет-журналістика є відносно новим явищем, що виникло завдяки цифровій революції і характеризується швидкими інноваціями та адаптацією. Простежуючи їхній розвиток, ми отримуємо тонке розуміння витоків, еволюції та ключових моментів, які сформували ці дві різні форми журналістики.

2. Порівняльний аналіз якості контенту виявляє значні відмінності у подачі, стилі та мові між традиційною та інтернет-журналістикою. Традиційна журналістика часто дотримується встановлених редакційних стандартів і практик, наголошуючи на точності, об'єктивності та ретельності у висвітленні подій. На противагу цьому, інтернет-журналістика охоплює більш різноманітний спектр форматів контенту та підходів до розповіді, використовуючи мультимедійні елементи, інтерактивні функції та створений користувачами контент для залучення аудиторії новими способами. Оцінюючи якість контенту, ми визначаємо унікальні сильні сторони та виклики, притаманні кожній формі журналістики, надаючи уявлення про їхній внесок у новинний ландшафт.

3. Аналіз взаємодії з аудиторією висвітлює трансформаційний вплив інтернет-журналістики на динаміку споживання новин. Завдяки соціальним медіа-платформам, онлайн-форумам та інтерактивним функціям інтернет-журналістика уможливорює пряму комунікацію та взаємодію між журналістами та їхньою аудиторією, сприяючи формуванню партисипативної новинної культури, де читачі відіграють активну роль у формуванні наративів та наданні зворотного зв'язку. На противагу цьому, традиційна журналістика покладається переважно на односторонні канали комунікації, що обмежує можливості для залучення та взаємодії з аудиторією. Досліджуючи ці засоби комунікації, ми розкриваємо еволюцію відносин між журналістами та їхньою аудиторією в цифрову епоху.

4. Аналіз технологічних аспектів розкриває глибокий вплив цифрових інструментів і платформ на практику журналістики. Традиційні редакції все більше покладаються на цифрові технології для редагування, публікації та розповсюдження контенту, оптимізуючи робочі процеси та розширюючи охоплення аудиторії. Інтернет-журналістика, тим часом, використовує широкий спектр цифрових інструментів і платформ, від систем управління контентом до соціальних мереж, щоб сприяти оновленню новин у режимі реального часу, мультимедійному сторітелінгу та залученню аудиторії. Однак технологічний прогрес також створює проблеми, зокрема, пов'язані з інформаційним перевантаженням, алгоритмічними упередженнями та поширенням дезінформації. Досліджуючи ці технологічні аспекти, ми отримуємо уявлення про мінливий ландшафт виробництва та споживання новин.

5. Критичний аналіз етичних викликів підкреслює важливість дотримання журналістської доброчесності та етичних стандартів як у традиційній, так і в інтернет-журналістиці. В епоху, позначену швидким поширенням інформації та посиленням контролем з боку ЗМІ, журналісти стикаються з етичними дилемами, пов'язаними з достовірністю, дезінформацією, упередженістю та недоторканністю приватного життя. Традиційні журналісти мають справу з давніми етичними принципами, такими як об'єктивність,

справедливість і підзвітність, тоді як інтернет-журналісти орієнтуються в новому етичному просторі, включаючи питання прозорості, перевірки джерел і переслідувань в Інтернеті. Критично аналізуючи ці етичні виклики, ми висвітлюємо етичні обов'язки журналістів у цифрову епоху та імператив збереження суспільної довіри та авторитету.

6. Оцінка впливу на суспільство підкреслює ключову роль журналістики у формуванні громадської думки, сприянні демократичній участі та прийняттю поінформованих рішень. Як традиційна, так і інтернет-журналістика відіграють важливу роль у поширенні інформації, притягненні влади до відповідальності та забезпеченні платформи для різних голосів і точок зору. Однак їхній вплив виходить за межі простого поширення новин; вони також формують суспільні норми, цінності та уявлення, впливаючи на публічний дискурс і сприяючи функціонуванню демократичних суспільств. Оцінюючи їхній вплив, ми отримуємо глибше розуміння суспільного впливу традиційної та інтернет-журналістики, а також їхніх потенційних напрямків розвитку в епоху цифрових технологій.

Загалом, можна сказати, що майбутнє журналістики лежить на перетині традицій та інновацій. Оскільки технології продовжують розвиватися, журналісти повинні орієнтуватися в складнощах медіа-ландшафту, що швидко змінюється, дотримуючись при цьому етичних стандартів і професійної чесності. Використовуючи цифрові інструменти, сприяючи прозорості та культивуючи довіру зі своєю аудиторією, журналісти можуть використати трансформаційний потенціал цифрової епохи для просування суспільних інтересів та зміцнення демократичного врядування.

По суті, порівняльний аналіз, підкреслює незмінну актуальність журналістики в епоху технологічних потрясінь. Досліджуючи перетини між традиціями та інноваціями, ми отримуємо глибше розуміння еволюції ролі журналістики у формуванні контурів нашої спільної інформаційної екосистеми та демократичного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Кость С. Вступ до журналістики : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 512 с.
2. Срібняк І. Історія журналістики (XVII – XX ст.). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : ВПЦ НаУКМА, Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 304 с.
3. Carlson D. The history of online journalism. *Digital journalism: Emerging media and the changing horizons of journalism*. 2003. P. 31-56.
4. Barnhurst K. G., Nerone J. Journalism history. *In The handbook of journalism studies*. 2009. P. 37-48.
5. Reig R. History, power, communication, journalism: Beyond the “traditional” critical approach. *El profesional de la información*. 2019. № 28 (6). P. 1-17.
6. Johann Gutenberg. Movable Type Printing Press. URL: <https://lemelson.mit.edu/resources/johann-gutenberg> (дата звернення: 26.04.2024).
7. How Luther went viral. The Economist. URL: <https://www.economist.com/christmas-specials/2011/12/17/how-luther-went> (дата звернення: 26.04.2024).
8. Aviso Relation oder Zeitung. URL: <https://brema.suub.uni-bremen.de/zeitungen17/periodical/titleinfo/934810> (дата звернення: 26.04.2024).
9. Courante uyt Italien. URL: <https://historyofinformation.com/detail.php?entryid=4774> (дата звернення: 26.04.2024).
10. A history of Britain since 1665. URL: <https://www.thegazette.co.uk/history/350-years> (дата звернення: 26.04.2024).
11. The Tatler. URL: <https://www.tatler.com/> (дата звернення: 26.04.2024).
12. The Spectator. URL: <https://www.spectator.co.uk/> (дата звернення: 26.04.2024).

13. Penny Press. Cutting the Price of Newspapers to a Penny Was a Startling Innovation. URL: <https://www.thoughtco.com/penny-press-definition-1773293> (дата звернення: 26.04.2024).
14. History of Newspapers. URL: <https://courses.lumenlearning.com/suny-massmedia/chapter/4-2-history-of-newspapers/> (дата звернення: 26.04.2024).
15. The Sun (New York [N.Y.]) 1833-1916. URL: <https://www.loc.gov/item/sn83030272> (дата звернення: 26.04.2024).
16. McNair B. Journalism and democracy. *In The handbook of journalism studies*. 2009. P. 257-269.
17. Investigative journalists: The Muckrakers. URL: <https://www.journalisminaction.org/case/ida-tarbell-muckraker> (дата звернення: 26.04.2024).
18. Ida Tarbell: The Woman Who Took On Standard Oil. URL: <https://connecticuthistory.org/ida-tarbell-the-woman-who-took-on-standard-oil/> (дата звернення: 26.04.2024).
19. Steffens's L. The Shame of the Cities, and the Philosophy of Corruption and Reform. URL: <https://www.cambridgescholars.com/resources/pdfs/978-1-5275-4227-3-sample.pdf> (дата звернення: 26.04.2024).
20. Jacob Riis: Revealing «How the Other Half Lives». URL: <https://www.loc.gov/exhibits/jacob-riis/riis-and-reform.html> (дата звернення: 26.04.2024).
21. Broadcasting. The History Of Radio, The History Of Television, The Future Of Radio And Television, Cable Television. URL: <https://law.jrank.org/pages/4884/Broadcasting.html> (дата звернення: 26.04.2024).
22. Crash of the Hindenburg (Herbert Morrison, reporting) (May 6, 1937). URL: <https://www.loc.gov/static/programs/national-recording-preservation-board/documents/Hindenburg.pdf> (дата звернення: 26.04.2024).
23. TV Journalism: History, Importance, & Examples. URL: <https://studymasscom.com/television-journalism/tv-journalism-history-importance-examples/> (дата звернення: 26.04.2024).

24. American Society of Newspaper Editors (ASNE). URL: <https://members.newsleaders.org/about-us> (дата звернення: 26.04.2024).
25. Оксана Самуляк. Інтернет-журналістика України: історичний аспект. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/8961/1/Samulyak_O.PDF (дата звернення: 26.04.2024).
26. Чабаненко М. В. Основи інтернет-журналістики : навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Журналістика». Запоріжжя : «Просвіта», 2013. 112 с.
27. Гол Дж. Онлайнова журналістика. [пер. з англ.]. К. : К.І.С., 2005. 344 с.
28. What is ARPANET? URL: <https://www.techtargget.com/searchnetworking/definition/ARPANET> (дата звернення: 26.04.2024).
29. Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2023, January 17). USENET. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/technology/USENET> (дата звернення: 26.04.2024).
30. The Rise of Digital Journalism: Past, Present, and Future. URL: <https://online.maryville.edu/blog/digital-journalism/> (дата звернення: 26.04.2024).
31. The birth of the Web. URL: <https://www.home.cern/science/computing/birth-web> (дата звернення: 26.04.2024).
32. HISTORY OF THE NEW YORK TIMES WEBSITE. URL: <https://www.versionmuseum.com/history-of/new-york-times-website> (дата звернення: 26.04.2024).
33. Scott B. A contemporary history of digital journalism. *Television & new media*. 2005. № 6(1). P. 89-126.
34. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.
35. Чабаненко М. В. Інтернет-ЗМІ як складова частина системи засобів масової інформації України : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 183 с.

36. Недо А. Специфіка інтернет-журналістики в сучасному суспільстві. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1375> (дата звернення: 26.04.2024).
37. Досенко А. Книга Інтернет-журналістика. Комунікативні маркери : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.
38. Захарченко А. П. Інтернет-медіа: інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту» для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» : монографія. Тернопіль, 2014. 198 с.
39. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : навч. посіб. Львів: ПАІС, 2000. 180 с.
40. Crowdfunding: What It Is, How It Works, and Popular Websites. URL: <https://www.investopedia.com/terms/c/crowdfunding.asp> (дата звернення: 26.04.2024).
41. David H. Weaver¹, Lars Willnat, and G. Cleveland Wilhoit. The American Journalist in the Digital Age: Another Look at U.S. News People. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1077699018778242> (дата звернення: 26.04.2024).
42. Barnes C. Citizen journalism vs. traditional journalism: A case for collaboration. *Caribbean Quarterly*. 2012. № 58(2-3). P. 16-27.
43. Aslam R. Peace journalism: A paradigm shift in traditional media approach. *Pacific Journalism Review*. 2011. № 17(1). P. 119-139.
44. Прилюк Д. М. Теорія і практика журналістської творчості. Проблеми майстерності. К. : «Вища школа», 1983. 280 с.
45. Жадько В. О. Основи журналістики та редакційно-видавничої справи. Київ : Вид-во «СПД Жадько В. О.», 2005. 352 с.
46. Чичановський А. А. Новина в журналістиці. Київ, 2003. 134 с.
47. Основи журналістики: навчально-методичний посібник для проведення лабораторних занять (для студентів кафедри журналістики) / Укл. Бідзіля Ю. М., Толочко Н. В. Ужгород, 2023. 46 с.
48. Bardoel J. The Internet, journalism and public communication policies. *Gazette (Leiden, Netherlands)*. 2002. № 64(5). P. 501-511.

49. Fortunati L., Sarrica M., O'Sullivan J., Balcytiene A., Harro-Loit H., Macgregor P., ... De Luca F. The influence of the internet on European journalism. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 2009. № 14(4). P. 928-963.
50. Allan S. Online news: Journalism and the Internet. McGraw-Hill Education (UK), 2006. 197 p.
51. Robinson S. Journalism and the Internet. *New Media & Society*. 2006. № 8(5). P. 843-849.
52. Plekhanova T., Tarasiuk V., Iukse G., Putsiata I., Kulykova O. Internet journalism in modern society: an overview of mechanisms for resisting media manipulation. *Amazonia Investiga*. 2023. № 12(61). P. 103-111.
53. Ward, M. (2003). Journalism online. Routledge. 222 p.
54. Heider D., McCombs M., Poindexter P. M. What the public expects of local news: Views on public and traditional journalism. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. 2005. № 82(4). P. 952-967.
55. Barnes C. Citizen journalism vs. traditional journalism: A case for collaboration. *Caribbean Quarterly*. 2012. № 58(2-3). P. 16-27.
56. Saleem A. Impact of Social Media on Traditional Journalism. *Journal of Journalism, Media Science & Creative Arts*. 2021. № 1(1). P. 47-65.
57. Robinson S. Journalism and the Internet. *New Media & Society*. 2006. № 8(5). P. 843-849.
58. Fortunati L., Sarrica M., O'Sullivan J., Balcytiene A., Harro-Loit H., Macgregor P., ... De Luca, F. The influence of the internet on European journalism. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 2009. № 14(4). P. 928-963.
59. Deuze M. The web and its journalisms: considering the consequences of different types of newsmedia online. *New media & society*. 2003. № 5(2). P. 203-230.
60. Момот Н.М. Література факту: наративні моделі fiction/non-fiction у творчості українських письменників: монографія. К.: Університет «КРОК», 2021. 95 с.
61. McNair B. Journalism and democracy. In *The handbook of journalism studies*. 2009. P. 257-269.

62. Hanitzsch T., Vos T. P. Journalism beyond democracy: A new look into journalistic roles in political and everyday life. *Journalism*. 2018. № 19(2). P. 146-164.
63. Schudson M. News and Democratic Society: past, present, and future. *Hedgehog Review*. 2008. № 10(2). P. 7-21.
64. Schudson M. Reluctant stewards: Journalism in a democratic society. *Daedalus*. 2013. № 142(2). P. 159-176.
65. Bob Woodward and Carl Bernstein: An Inventory of Their Watergate Papers at the Harry Ransom Center. URL: <https://norman.hrc.utexas.edu/fasearch/findingAid.cfm?eadid=00365> (дата звернення: 26.04.2024).
66. Josephi B. How much democracy does journalism need? *Journalism*. 2013. № 14(4). P. 474-489.
67. Kovach B., Rosenstiel T. The elements of journalism: What newspeople should know and the public should expect. Three Rivers Press, 2007. 268 p.
68. Singer J. B., Hermida A., Domingo D., Heinonen A., Paulussen S., Quandt T., ... Vujanovic M. Participatory journalism: Guarding open gates at online newspapers. Wiley-Blackwell, 2011. 240 p.
69. Thurman N., Walters A. S. The future of news: An agenda for research. *Digital Journalism*. 2013. № 1(1). P. 12-26.
70. Wardle C., Derakhshan H. Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making. Council of Europe. URL: <https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-research/168076277c> (дата звернення: 26.04.2024).
71. Filak V. F., Quinn S. Convergent journalism: An introduction. Focal Press, 2005. 238 p.